

HYPE team maakt de balans op

In mei 2016 is het HYPE-team Amersfoort van GGz Centraal en Youké gestart. Daarom vonden wij het tijd om de balans op te maken nadat we nu ruim een jaar bezig zijn.

Binnen het HYPE-team richten we ons op verschillende taken. Allereerst is dit de diagnostiek en behandeling van jonge mensen met kenmerken van borderline persoonlijkheidsstoornis. Daarnaast richten we ons ook op het vergroten van kennis over deze doelgroep. Dit doen we door heel actief te zijn op het gebied van bij- en nascholing voor collega's, ketenpartners en het brede veld van de geestelijke gezondheidszorg.

In samenwerking met verschillende collega's vanuit het kenniscentrum persoonlijkheidsstoornissen, hebben we meegewerkt aan een flyer die kan bijdragen aan de vroege signalering van borderline persoonlijkheidsstoornis. We zijn ook blij met de start van de onderzoeksgroep BPD Young, waarin 5 onderzoekers van GGz Centraal in nauwe samenwerking met de Universiteit Utrecht een onderzoek zijn gestart naar de relatie van borderline-kenmerken en het dagelijks sociaal functioneren.

behandeling HYPE

Inmiddels zijn 25 jongeren in de leeftijd van 13-21 jaar hun behandeling gestart binnen HYPE. Allen hadden minimaal 3 kenmerken van borderline en de helft had de volledige diagnose borderline persoonlijkheidsstoornis. Bij het merendeel van deze jongeren was er sprake van zelfbeschadigend en/of suïcidaal gedrag en comorbiditeit met andere psychiatrische ziektebeelden, zoals ADHD, depressie, angststoornissen en eetstoornissen. Twaalf jongeren rondden hun behandeling volledig af en lieten verbetering in het functioneren zien. Drie jongeren stopten voortijdig hun behandeling, van wie er één zich opnieuw heeft aangemeld om de behandeling alsnog af te ronden. Elf jongeren volgen op dit moment behandeling in het programma.

positieve ervaringen

In het afgelopen jaar hebben we een positieve ervaring opgedaan met het HYPE-model als vroege interventie. Over het algemeen zijn jongeren en ouders enthousiast over het model, waarbij de insteek is dat zij een behandeling van ongeveer een half jaar krijgen waarin jongeren gemiddeld één keer per week een behandelaafspraak hebben. We hebben gemerkt dat HYPE een goede behandeling biedt in het geval van vroege interventie. Met nieuwe gereedschappen zoals nieuwe vaardigheden en inzichten, lukt het jongeren om vervolgens zelf – zonder hulp – hun leven weer op te pakken. Daarnaast hebben we ook gemerkt dat het model als late interventie niet voldoende biedt en dat dan intensievere vormen zoals deeltijdbehandeling op basis van mentalization based treatment (MBT) of dialiectische gedragstherapie (DGT) van toegevoegde waarde zijn.

Samenwerking

De samenwerking tussen medewerkers van GGz Centraal en Youké in het HYPE-team levert een aantal positieve resultaten op. Denk aan:

- een bredere kijk op het netwerk van jongeren
- het integreren van psychotherapie met de vertaling naar de leefwereld en het dagelijks functioneren van jongeren
- de combinatie van specialistische ggz met jeugdhulpverlening

Verschillende verwijzers, zoals de polikliniek persoonlijkheidsstoornissen in Amersfoort, SymforaMeander en Fornhese weten HYPE goed te vinden. We zijn bij diverse afdelingen op bezoek geweest om kennis te maken en iets uit te leggen over het model. Dit willen we graag in de toekomst blijven doen.

Het programma HYPE, waarin de interventie beschreven staat, is inmiddels vastgesteld binnen GGz Centraal. De folder voor jongeren is ook klaar.

wetenschappelijk onderzoek

Christel Hessels heeft in juni haar proefschrift over borderline persoonlijkheidsstoornis bij adolescenten ('Borderline Personality Disorder in Young People: Complexities in Understanding of and Relating to Others') verdedigd en is daarmee gepromoveerd aan de Universiteit Utrecht.

De onderzoeksgroep BPD Young, is van start gegaan en Elske Kraan (Jongvolwassenen Hilversum), Linda de Groot (Zwaluw & Enk Ermelo), Marjolein Lambooy en Marije Smale (Fornhese) doen onderzoek naar de relatie tussen borderline persoonlijkheidsstoornis en het psychosociale functioneren. Hun 'vragenlijstbatterij' wordt als screening gebruikt en kan onderdeel uitmaken van de ROM. Daarmee vormt het een belangrijke aanvulling op de diagnostiek bij jonge mensen. Het geeft nl. inzicht in zaken als sociale relaties met ouders en leeftijdgenoten, social mediagedrag en seksueel risicogedrag. Zaken waarvan we weten hoe belangrijk het is om hier bij jonge mensen expliciet bij stil te staan.

scholing en deskundigheidsbevordering

In juni 2017 hebben de therapeuten van het HYPE-team het eerste jaar afgerond van hun scholing in cognitieve analytische therapie (CAT); het psychotherapeutisch kader dat de basis vormt voor de verschillende interventies binnen HYPE.

In 2018 zullen zij verdere training en supervisie volgen om hun kennis verder te verdiepen en geregistreerd te worden tot 'CAT-practitioner', volgens de internationale richtlijnen.

In september 2017 verzorgde Anneke Gielen een posterpresentatie op het internationale CAT-congres in Nottingham met het thema 'New Frontiers in CAT Understanding and Practice'. In vier dagen werden de nieuwe ontwikkelingen vanuit cognitieve analytische therapie, psychodynamische theorie en neuropsychologische inzichten gepresenteerd. Bij het congres van de International Society for the Study of Personality Disorders (ISSPD) in Heidelberg van 25-28 september 2017 was het thema 'functioneren en gezondheid'. Op dit congres sprak Christel Hessels in een symposium over de intergenerationele aspecten van borderline persoonlijkheidsstoornis. Zij vertelde over een studie naar adolescenten met zelfbeschadigend gedrag en de samenhang met vroege schadelijke ervaringen, die niet gecompenseerd kunnen worden door kwaliteit van relaties met ouders en vrienden op latere leeftijd. Een belangrijk terugkerend thema in het gehele congres was het betrekken van familie en ouders, niet alleen door ze te informeren, maar ze ook actief bij de behandeling te betrekken en te ondersteunen.

Specifiek voor professionals die werken met jongeren met borderline, organiseerden we op vrijdag 10 november 2017 de studie ochtend 'Zin & Onzin over borderline bij jongeren'. Bij deze studieochtend waren zo'n 60 deelnemers aanwezig, vanuit verschillende wijkteams en scholen in de regio Amersfoort. In drie workshops stonden deelnemers stil bij het samenwerken met ouders van jongeren met borderline persoonlijkheidsstoornis, hoe jongeren de "gewone dingen" kunnen blijven doen, zoals school en activiteiten en tenslotte hoe om te gaan met zelfbeschadiging bij jonge mensen.

In oktober werd het HYPE team bezocht door de directeur en klinisch psycholoog/onderzoeker van Headspace Israel, waar laagdrempelige interventie voor jonge mensen met psychische problemen wordt geboden en waar men de mogelijkheden onderzocht om ook met een HYPE programma van start te gaan. Het was een bezoek

waarin de professionals van het HYPE team en uit Israel enthousiast over waren en eerste gedachten zijn verkend voor verdere samenwerking in de toekomst.

en nu verder...

Voor de komende tijd richt het HYPE team zich op het uitbreiden en bestendigen van de behandelcapaciteit.

Hierbij willen we de mogelijkheden onderzoeken om collega-therapeuten, van binnen en buiten GGz Centraal de kans te bieden om voor een gedeelte van hun contract naar ons team gedetacheerd te worden en zo ervaring en scholing te kunnen doen binnen het HYPE team in Amersfoort.

Daarnaast beseffen we maar al te goed dat het niet haalbaar is om alle jongeren met 3 kenmerken van borderline problematiek in onze regio te behandelen. Daarom willen we ook graag onze kennis en ervaring blijven delen met collega's en ketenpartners. Dit doen we o.a. door de mogelijkheid te bieden voor externe collega's om in onze teamvergadering een jongere met kenmerken van borderline en diens behandeling te komen bespreken, zodat we kunnen meedenken met collega's buiten ons team.

Tenslotte geven we diverse bijdragen aan symposia en congressen (o.a. van wijk tot wetenschap van het kenniscentrum KJP) in het komende jaar.

Kortom, we willen graag verder bouwen aan de vroege interventie voor jongeren met borderlinepersoonlijkheidsstoornis en de kennis over deze doelgroep verder uitbouwen!

meer weten over HYPE?

Mocht je een keer langs willen komen, willen overleggen over verwijzingen of meer informatie willen over het vragenlijstonderzoek vanuit BPD Young of over HYPE? Neem dan contact op met Christel Hessels, c.hessels@ggzcentraal.nl